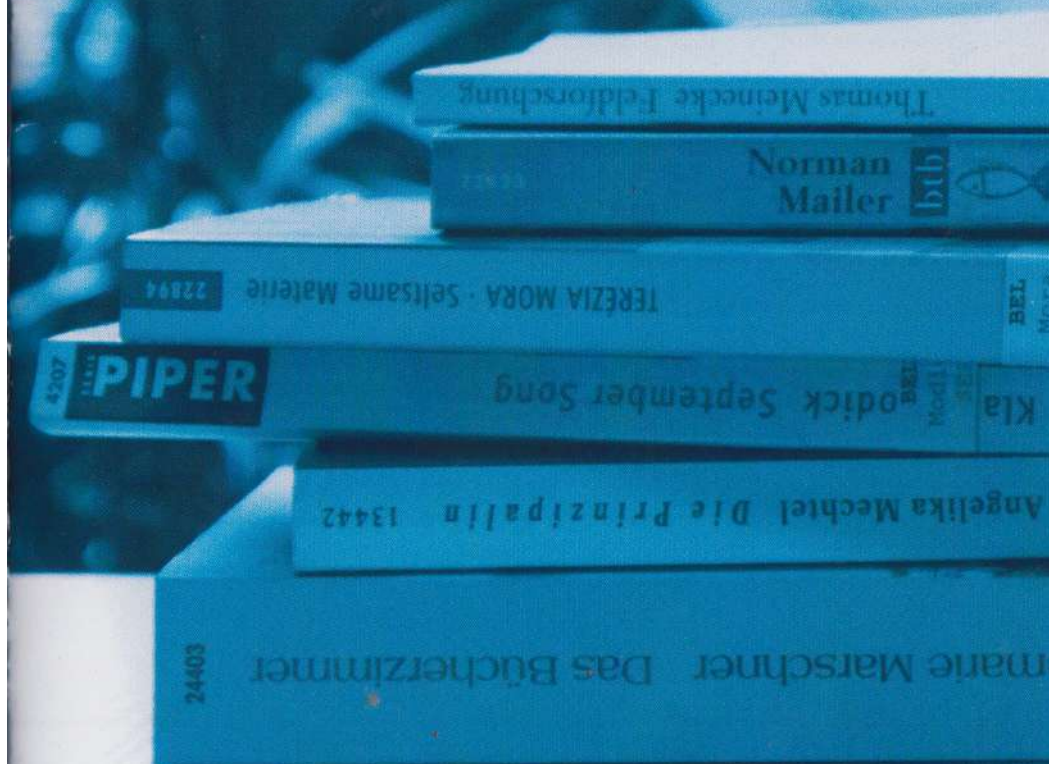

СПІВПРАЦЯ
З ПРОФЕСІЙНИМ

ПЕРЕКЛАДАЧЕМ-

ЦЕ ВДАЛА
ІНВЕСТИЦІЯ

ШАНОВНІ ЗАМОВНИКИ ТА КОРИСТУВАЧІ ПЕРЕКЛАДІВ

У всіх сферах нашого життя ми стикаємося з перекладеними текстами. На жаль, часто ми не задоволені їхньою якістю. Буває, що сміємося з перекладацьких "приколів". Трапляється, що через поганий переклад виникають непорозуміння. У найгіршому випадку перекладацька помилка може становити небезпеку для здоров'я та життя. У будь-якому випадку, якість перекладу має вагомий вплив на успішність Ваших справ. У цьому флаєрі Ви знайдете корисну інформацію про те, як працюють професійні перекладачі, і як Ви можете сприяти якісним перекладам.

ХТО ЦЕ - ПРОФЕСІЙНИЙ ПЕРЕКЛАДАЧ І ЯК ВІН ПРАЦЮЄ

Безперечно, необхідною умовою для роботи перекладачем є знання іноземної мови. Однак, для виконання професійного та якісного перекладу, навіть бездоганного володіння двома або більше мовами є замало. Професійний перекладач вміє швидко та доцільно аналізувати тексти, розпізнає комунікативні, семантичні, граматичні функції мовних одиниць, знає і використовує різноманітні інструменти пошуку інформації, орієнтується в різних мовних реєстрах і вміє швидко освоїти нову термінологію. Він, також, приймає цілеспрямовані рішення, володіє різними стратегіями перекладу, усвідомлює рамки своєї професійної компетенції, доступно інформує про підходи до того чи іншого

перекладацького рішення і постійно розвиває свої знання та здібності. Об'єктом діяльності професійного перекладача є текст, а не окремі слова.

ЧОМУ ТРЕБА ЗАПЛАТИТИ ЗА ПЕРЕКЛАД, І ЯК ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ ЦІНА

Перекладачі - це фахівці міжнародної комунікації. Вони володіють у цій сфері діяльності фаховою компетенцією, як і лікарі в медицині, юристи у сфері права та інженери у машинобудівництві, електротехніці чи телекомунікації.

Ціна встановлюється залежно від обсягу тексту, жанру, мовного реєстру та термінологічної насиченості, строку виконання, мови вихідного і цільового тексту та вимог замовника. Переклад стандартних документів - як свідоцтво про народження або диплом коштує, звісно ж, менше, ніж переклад складного наукового чи технічного тексту. Зазвичай, спочатку перекладач виконує пробний переклад маленької частини тексту, щоб прогнозувати потрібний для перекладу час і встановлювати відповідну ціну. Ціна за

письмовий переклад встановлюється за 1 сторінку (1800 знаків з пробілами). Сторінка, в середньому, коштує між 130 та 250 гривень. Одна година усного перекладу - між 200 та 300 гривень. Надто дешевий переклад не може бути якісним!

ЯК РОЗПІЗНАТИ ПРОФЕСІЙНОГО ПЕРЕКЛАДАЧА ТА ЯКІСНИЙ ПЕРЕКЛАД

На жаль, на сьогодні будь-хто, хто володіє іноземною мовою і приймає замовлення на переклад, може назвати себе перекладачем. Тому розпізнати професійного перекладача доволі складно. Зазвичай, перший параметр професійності - це диплом перекладача одного з ВНЗ. Однак, далеко не кожен випускник такого напряму дійсно вміє перекладати. Бувають, також, випускники інших дисциплін, які виконують чудові переклади. Додатковим доказом професійності є посвідчення про регулярну участь у тренінгах, майстер-класах та конкурсах. Також, про про-

фесіоналізм перекладача свідчить портфоліо вже виконаних робіт і відгуків (рекомандованих листів/референцій) про ці роботи. Інший спосіб розпізнати хорошого, професійного перекладача - це уважне спостереження за його діями під час обговорення Вашого замовлення. Професійний перекладач намагається отримати від Вас якомога більше інформації щодо бажаного Вами перекладу або, якщо йдеться про усний переклад, умов під час перекладу. Він, також, має сміливість запитати Вас про додатковий матеріал, наприклад, глосарій. До речі, відмова від замовлення теж може бути ознакою професійності, адже, професійний перекладач вміє оцінити свої сили і, відповідно, встановити свою ціну.

Якісний переклад можна розпізнати за такими критеріями: Чи цільовий текст виконує мету, яку йому призначили? Чи відповідає правилам цільової мови? Чи передає правильно і повністю інформацію вихідного тексту? Чи відповідає вимогам, які встановлені у замовленні? Чи є придатним для цільової групи і, нарешті, чи відповідає правильному мовному реєстрові?

ЯК СПРИЯТИ ЯКІСНИМ ПЕРЕКЛАДАМ

За якість перекладу першочергово, звісно ж, відповідає перекладач. Він є фахівцем та отримує за свою роботу гонорар. Однак, як у випадку замовника, так і у випадку користувача, Ви можете позитивно вплинути на результати перекладацького процесу. Врешті-решт, Ви є головними особами комунікативної дії, яка виконується за допомогою перекладу.

Замовники сприяють професійним перекладам, забезпечуючи якість вихідних текстів та інформацію про контекст і мету перекладу. Текст-оригінал має бути читабельним, відповідати граматичним і стилістичним нормам вихідної мови, містити правильну інформацію. Замовляти переклад є сенс лише тоді, коли існує остаточна і повна версія тексту-оригіналу. Нагадуємо, що об'єктом перекладу завжди є повний текст. Зміна окремих слів, речень чи абзаців може вимагати зміни повного цільового тексту. Це, наприклад, пов'язано з тим, що в різних мовах є різні способи подачі інформації. Відповідно, через внесені пізніше зміни до тексту, переклад може тривати довше, бути дорожчим та втрачати якість. Чим докладніше Ви інформуєте перекладача про контекст вихідного тексту, мету його користування у перекладеному варіанті та Ваші вимоги до перекладу, тим більш цілеспрямовано перекладач може виконувати замовлення. У такий спосіб Ви отримаєте оптимальний для Ваших намірів результат, пришвидшите процес перекладу та уникнете непорозуміння. Якщо Ви віддаєте перевагу певній термінології, тоді слід про це повідомити перекладача. За наявності,

дайте йому глосарій, тексти на Вашу тематику, які вже існують, тощо. Це не означає, що перекладач лінивий, але навіщо вимагати, щоб він зайвий раз вигадував велосипед?!! Крім того, до факторів якісного перекладу належить і розумний часовий режим. Переклад "сьогодні на вчора" не може бути якісним.

Користувачі сприяють якості перекладів, вимагаючи хороших перекладів. Текст-переклад також належить до текстового корпусу однієї мови, як і тексти-оригінали, адже, він теж має відповідати граматичним, стилістичним, лексичним, культурним нормам тієї мови. Також, він повинен виконувати функції вихідного тексту і правильно передавати його зміст. Це стосується і художньої та фахової літератури, і загальноознайомчих текстів, скажімо, інструкції чи переліку інгредієнтів. На поганий переклад слід скаржитися, натомість, хороший переклад необхідно хвалити. Брак інформації, помилки та інші недоліки слід виносити на загальну дискусію. Якщо ніхто їх не тематизує, вони стають нормою. Однак, будьте об'єктивними! Факт, що перекладач використовував інше слово, структуру речення, зворот ніж Ви очікували, ще не означає, що він погано перекладав. Мова - це безмежна скриня можливостей, одну й ту ж річ можна передати різними способами. Важливо, аби дотримувалися комунікативні функції, мовні правила та культурні норми. Звинувачення у поганому перекладі повинно бути обґрунтованим! Так ми спільно дбатимемо про якість і покращення перекладацької діяльності.

Цей флаєр є результатом студентського проекту в ЧНУ за 2016/2017 навчальний рік. Виконували студенти 3-го курсу напряму Німецько-український переклад за сприяння Німецької служби академічних обмінів (DAAD), Центру німецькомовних студій Gedankendach та кафедри Германського, загального та порівняльного мовознавства і перекладу.

